EUROOPAN
KOMISSIO

Strasbourg 5.7.2016
COM(2016) 444 final

ANNEX 8 – PART 1/3

LIITE

asiakirjaan

Ehdotus neuvoston päätökseksi

Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta

LIITE I

Ylähuomautus

Voimassa olevia toimenpiteitä koskevat varaukset ja vapauttamista koskevat sitoumukset

1. Tämän liitteen sisältämässä osapuolen luettelossa esitetään 8.15 artiklan (Varaukset ja poikkeukset), 9.7 artiklan (Varaukset) ja 14.4 artiklan (Varaukset) nojalla sekä Euroopan unionin osalta 13.10 artiklan (Varaukset ja poikkeukset) nojalla kyseisen osapuolen tekemät varaukset koskien voimassa olevia toimenpiteitä, jotka eivät ole seuraavassa määrättyjen velvollisuuksien mukaisia:

   a) 8.6 artikla (Kansallinen kohtelu) ja 9.3 artikla (Kansallinen kohtelu) tai Euroopan unionin osalta 13.3 artikla (Kansallinen kohtelu);

   b) 8.7 artikla (Suosituimmuuskohtelu) ja 9.5 artikla (Suosituimmuuskohtelu) tai Euroopan unionin osalta 13.4 artikla (Suosituimmuuskohtelu);

   c) 8.4 artikla (Markkinoille pääsy) ja 9.6 artikla (Markkinoille pääsy) tai Euroopan unionin osalta 13.6 artikla (Markkinoille pääsy);

   d) 8.5 artikla (Suoritevaatimukset);

   e) 8.8 artikla (Ylempi johto ja hallitukset) tai Euroopan unionin osalta 13.8 artikla (Ylempi johto ja hallitukset);

f) Euroopan unionin osalta 13.7 artikla (Rahoituspalvelujen rajatylittävä tarjonta); tai

g) 14.3 artikla (Velvollisuudet);

ja joissa tietyissä tapauksissa esitetään välitöntä tai tulevaa vapauttamista koskevia sitoumuksia.

2. Osapuolen varaukset eivät rajoita osapuolten GATS-sopimuksen mukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia.

3. Jokainen varaus sisältää seuraavat osat:

a) **Toimialalla** tarkoitetaan yleistä toimialaa, jolla varaus tehdään;

b) **Osa-alalla** tarkoitetaan tiettyä toimialaa, jolla varaus tehdään;

c) **Toimialaluokalla** tarkoitetaan soveltuvin osin varauksen kattamaa, CPC- tai ISIC Rev 3.1 -luokituksen mukaista toimintaa tai osapuolen varauksessa nimenomaisesti muutoin kuvattua toimintaa;

d) **Varauksen tyypillä** tarkoitetaan 1 kohdassa tarkoitettua velvollisuutta, jonka osalta varaus tehdään;

e) **Hallintotasolla** tarkoitetaan sitä toimenpidettä hallinnoivaa hallintotasoa, jonka osalta varaus tehdään;

f) **Toimenpiteillä** tarkoitetaan lakeja tai muita toimenpiteitä, joiden osalta varaus tehdään, siten kuin se on tarvittaessa esitetty **kuvauksessa**. **Toimenpiteet**-osassa mainittu toimenpide

i) tarkoittaa toimenpidettä sellaisena kuin se on muutettuna, jatkettuna tai uusittuna tämän sopimuksen voimaantulopäivänä;

ii) sisältää mahdolliset siihen perustuvat toimenpiteet, jotka on hyväksytty tai jotka ovat voimassa kyseisen toimenpiteen nojalla ja sen mukaisesti; ja

iii) sisältää

A) Euroopan unionin direktiivin osalta kaikki lait tai muut toimenpiteet, joilla direktiivi pannaan täytäntöön jäsenvaltioissa; ja

B) Kanadan osalta kaikki kansallisen tai aluetason lait tai muut toimenpiteet, joilla pannaan täytäntöön liittovaltion hallituksen sekä provinssien ja territorioiden väliset sopimukset; ja

g) **Kuvauksessa** esitetään sen voimassa olevan toimenpiteen vaatimustenvastaiset näkökohdat, joiden osalta varaus tehdään. Siinä voidaan esittää myös vapauttamista koskevia sitoumuksia.

4. Varauksen tulkinnassa otetaan huomioon varauksen kaikki osat. Varausta tulkitaan niiden asiaa koskevien, luvuissa esitettyjen velvollisuuksien kannalta, joiden osalta varaus tehdään. Siinä määrin kuin

a) **toimenpiteet**-osaa määrittää **kuvaus**-osassa esitetty vapauttamista koskeva sitoumus, näin määritetty **toimenpiteet**-osa on etusijalla kaikkiin muihin osiin nähden; ja

b) **toimenpiteet**-osaa ei ole tällä tavoin määritetty, **toimenpiteet**-osa on etusijalla kaikkiin muihin osiin nähden, ellei **toimenpiteet**-osan ja muiden osien välinen ristiriita ole niin suuri ja olennainen, että olisi kohtuutonta päätellä **toimenpiteet**-osan olevan etusijalla, missä tapauksessa muilla osilla on etusija ristiriidan laajuuden rajoissa.

5. Jos osapuoli pitää voimassa toimenpiteen, jonka mukaan palveluntarjoajan on oltava luonnollinen henkilö, kansalainen tai pysyvä asukas tai tämän on asuttava sen alueella voidakseen tarjota palvelua sen alueella, kyseiseen toimenpiteeseen rajatylittävän palvelukaupan osalta tehtävää varausta pidetään kyseisen toimenpiteen rajoissa sijoitusta koskevana varauksena.

6. Toimenpiteeseen, jonka mukaan palveluntarjoajan on oltava luonnollinen henkilö, kansalainen tai pysyvä asukas tai hänen on asuttava osapuolen alueella voidakseen tarjota palvelua sen alueella, 13.7 artiklan (Rahoituspalvelujen rajatylittävä tarjonta) osalta tehtävää varausta pidetään 13.3 artiklan (Kansallinen kohtelu), 13.4 artiklan (Suosituimmuuskohtelu), 13.6 artiklan (Markkinoille pääsy) ja 13.8 artiklan (Ylempi johto ja hallitukset) osalta tehtävänä varauksena, kyseisen toimenpiteen rajoissa.

7. Tässä liitteessä, mukaan lukien sen sisältämissä kunkin osapuolen luetteloissa

Ilmauksella ’**ISIC Rev. 3.1**’ tarkoitetaan kaikkia toimialoja koskevaa kansainvälistä toimialaluokitusstandardia sellaisena kuin Yhdistyneiden kansakuntien tilastokomissio on sen hyväksynyt (Statistical Papers, Series M, No 4, *ISIC Rev. 3.1*, 2002).

8. Tämän liitteen sisältämässä Euroopan unionin luettelossa käytetään seuraavia lyhenteitä:

AT Itävalta

BE Belgia

BG Bulgaria

CY Kypros

CZ Tšekki

DE Saksa

DK Tanska

EU Euroopan unioni

ES Espanja

EE Viro

FI Suomi

FR Ranska

EL Kreikka

HR Kroatia

HU Unkari

IE Irlanti

IT Italia

LV Latvia

LT Liettua

LU Luxemburg

MT Malta

NL Alankomaat

PL Puola

PT Portugali

RO Romania

SK Slovakia

SI Slovenia

SE Ruotsi

UK Yhdistynyt kuningaskunta

Kanadan luettelo – Liittovaltiotaso
Kanadassa sovellettavat varaukset
(sovelletaan kaikissa provinsseissa ja territorioissa)

Varaus I-C-1

Toimiala:	Kaikki toimialat
Osa-ala:	
Toimialaluokka:	
Varauksen tyyppi:	Markkinoille pääsy Suoritevaatimukset Kansallinen kohtelu Ylempi johto ja hallitukset
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Investment Canada Act*, R.S.C. 1985, c. 28 (1st Supp.) *Investment Canada Regulations*, S.O.R./85-611
Kuvaus:	**Sijoittaminen** 1. Lukuun ottamatta 3 ja 7 kohdan määräyksiä sijoitusjohtaja (Director of Investments) tarkastelee Euroopan unionin sijoittajan suoran määräysvallan hankintaa (”acquisition of control”) kanadalaisessa yrityksessä, siten kuin se määritellään säädöksessä *Investment Canada Act*, jos kanadalaisen yrityksen arvo on vähintään 1,5 miljardia Kanadan dollaria; määrää mukautetaan sovellettavin menetelmin kunkin vuoden tammikuussa *Investment Canada Act* -säädöksen mukaisesti. 2. Sen estämättä, miten ’sijoittaja’ määritellään 8.1 artiklassa (Määritelmät), ainoastaan sijoittajat, jotka ovat Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisia tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisten määräysvallassa olevia yksikköjä, voivat *Investment Canada Act* -säädöksen mukaisesti hyödyntää korkeampaa tarkastelun kynnysarvoa.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua korkeampaa kynnysarvoa ei sovelleta siihen, että valtion omistama yritys hankkii suoran määräysvallan kanadalaisessa yrityksessä. Sijoitusjohtaja tarkastelee tällaisia hankintoja, jos kanadalaisen yrityksen arvo oli vuonna 2015 vähintään 369 miljoonaa Kanadan dollaria; määrää mukautetaan sovellettavin menetelmin kunkin vuoden tammikuussa *Investment Canada Act* -säädöksen mukaisesti.

4. Sijoitusta, jota on *Investment Canada Act* -säädöksen nojalla tarkasteltava, ei saa toteuttaa, ellei kyseisestä säädöksestä vastaava ministeri ole ilmoittanut hakijalle, että sijoituksesta on todennäköisesti nettohyötyä Kanadalle. Tämä päätös tehdään mainitussa säädöksessä kuvattujen kuuden tekijän perusteella, jotka ovat tiivistetysti seuraavat:

   a) sijoituksen vaikutukset Kanadan taloudellisen toiminnan tasoon ja luonteeseen, mukaan lukien vaikutus työllisyyteen, Kanadassa tuotettavien osien, komponenttien ja palvelujen käyttöön sekä Kanadan vientiin;

   b) kanadalaisten osallistumisen laajuus ja merkitys sijoituksessa;

   c) sijoituksen vaikutus Kanadan tuottavuuteen, teollisuuden tehokkuuteen, teknologian kehitykseen ja tuoteinnovointiin;

   d) sijoituksen vaikutus tuotannonalan sisäiseen kilpailuun Kanadassa;

e) sijoituksen soveltuvuus kansalliseen teollisuus-, talous- ja kulttuuripolitiikkaan ottaen huomioon hallituksen tai provinssin lainsäätäjien esittämät teollisuus-, talous- ja kulttuuripoliittiset tavoitteet, joihin sijoituksella todennäköisesti on merkittävät vaikutukset; ja

f) sijoituksen edistävä vaikutus Kanadan kilpailukykyyn maailmanmarkkinoilla.

5. Nettohyötyä koskevaa päätöstä tehdessään ministeri voi sijoitusjohtajan välityksellä tarkastella suunnitelmia, joiden perusteella hakija osoittaa ehdotetun hankinnan nettohyödyn Kanadalle. Hakija voi myös esittää ministerille tarkasteltavana olevaan hankintaan liittyviä sitoumuksia. Jos hakija ei noudata sitoumusta, ministeri voi pyytää tuomioistuimelta noudattamista edellyttävää määräystä tai muuta säädöksen *Investment Canada Act* nojalla hyväksyttävää oikeuskeinoa.

6. Muun kuin kanadalaisen, joka perustaa tai hankkii kanadalaisen yrityksen, johon ei sovelleta tarkasteluvaatimusta, on ilmoitettava siitä sijoitusjohtajalle.

7. Edellä 1 ja 3 kohdassa vahvistettuja tarkastelua koskevia kynnyksiä ei sovelleta kulttuurialan yrityksen hankintaan.

8. Lisäksi yrityksen hankintaa tai uuden yrityksen perustamista tietyntyyppisillä Kanadan kulttuuriperintöön tai kansalliseen identiteettiin liittyvillä yritystoiminnan aloilla, joilla hankinnasta tai perustamisesta on tavallisesti ilmoitettava, saatetaan tarkastella, jos Governor in Council sallii tarkastelun yleisen edun nimissä.

9. Euroopan unionin sijoittajan hankkiessa epäsuoran määräysvallan kanadalaisessa yrityksessä, joka ei ole kulttuurialan yritys, hankintaa ei tarkastella.

10. Sen estämättä, mitä 8.5 artiklassa (Suoritevaatimukset) määrätään, Kanada voi säädöksen *Investment Canada Act* mukaista sijoituksen hankintaa koskevaa tarkastelua tehdessään asettaa vaatimuksen tai edellyttää sitoumusta tai velvollisuutta, joka liittyy minkä tahansa sellaisen sijoituksen perustamiseen, hankintaan, laajentamiseen, hallintoon, toimintaan tai johtamiseen, jonka Euroopan unionin tai kolmannen maan sijoittaja on tehnyt teknologian, tuotantoprosessin tai rajoitetun tiedon siirtämiseksi siirtäjään sidoksissa olevalle kansalaiselle tai yritykselle Kanadassa.

11. Lukuun ottamatta tämän varauksen 10 kohdassa määrättyjä teknologian siirtoon liittyviä vaatimuksia, sitoumuksia tai velvoitteita, 8.5 artiklaa (Suoritevaatimukset) sovelletaan säädöksen *Investment Canada Act* nojalla asetettuihin tai edellytettyihin vaatimuksiin, sitoumuksiin tai velvoitteisiin.

12. Tätä varausta sovellettaessa ’muulla kuin kanadalaisella’ (”non-Canadian”) tarkoitetaan yksityishenkilöä, hallintoa tai sen virastoa taikka yksikköä, joka ei ole kanadalainen, ja ’kanadalaisella’ (”Canadian”) tarkoitetaan Kanadan kansalaista tai pysyvää asukasta, kanadalaista hallintoa tai sen virastoa taikka kanadalaisten määräysvallassa olevaa yksikköä säädöksen *Investment Canada Act* mukaisesti.

Varaus I-C-2

Toimiala:	Kaikki toimialat
Osa-ala:	
Toimialaluokka:	
Varauksen tyyppi:	Markkinoille pääsy Kansallinen kohtelu Ylempi johto ja hallitukset
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	**Kuvaus**-osan mukaisesti
Kuvaus:	**Sijoittaminen** 1. Myydessään tai luovuttaessaan omapääomaosuuksiaan olemassa olevasta valtionyrityksestä tai julkisen vallan yksiköstä tai niiden varoja Kanada tai provinssi tai territorio voi estää tällaisten omapääomaosuuksien tai varojen omistuksen ja tällaisten omapääomaosuuksien tai varojen omistajien mahdollisuuden harjoittaa määräysvaltaa näin muotoutuneessa yrityksessä tai asettaa niille rajat Euroopan unionin tai kolmannen maan sijoittajien tai näiden sijoitusten osalta. Kanada tai provinssi tai territorio voi tällaisen myynnin tai muun luovutuksen osalta hyväksyä tai pitää voimassa ylemmän johdon tai hallituksen jäsenten kansalaisuutta koskevan toimenpiteen.

2. Tätä varausta sovellettaessa

a) **toimenpide**, joka pidetään voimassa tai hyväksytään tämän sopimuksen voimaantulopäivän jälkeen ja jolla myynnin tai muun järjestelyn yhteydessä estetään omapääomaosuuksien tai varojen omistus tai asetetaan sille rajoituksia taikka asetetaan tässä varauksessa kuvattu kansalaisuusvaatimus, on voimassa oleva toimenpide; ja

b) **valtionyrityksellä** (government enterprise) tarkoitetaan yritystä, jonka Kanada tai provinssi tai territorio omistaa tai jossa Kanadalla tai provinssilla tai territoriolla on omistusoikeuksien kautta määräysvalta ja joka kattaa sellaisen tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen perustetun yrityksen, jonka tarkoituksena on ainoastaan olemassa olevan valtionyrityksen tai julkisen vallan yksikön omapääomaosuuksien tai varojen myynti tai luovutus.

Varaus I-C-3

Toimiala:	Kaikki toimialat
Osa-ala:	
Toimialaluokka:	
Varauksen tyyppi:	Markkinoille pääsy Kansallinen kohtelu
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Canada Business Corporations Act*, R.S.C. 1985, c. C-44 *Canada Business Corporations Regulations, 2001*, S.O.R./2001-512 *Canada Cooperatives Act*, S.C. 1998, c. 1 *Canada Cooperatives Regulations*, S.O.R./99-256
Kuvaus:	**Sijoittaminen** 1. Yhtiö voi asettaa rajoituksia liittovaltion yritysrekisteriin merkityn yhtiön osakkeiden liikkeeseenlaskulle, siirrolle ja omistukselle. Rajoitusten tarkoituksena on mahdollistaa se, että yhtiöt täyttävät *Canada Business Corporations Regulations 2001* -määräyksissä vahvistetut kanadalaista omistusta tai määräysvaltaa koskevat vaatimukset toimialoilla, joilla lisenssien, lupien, avustusten, maksujen tai muiden etujen saaminen edellyttää kanadalaista omistusta tai määräysvaltaa. Tietyntasoisen kanadalaisen omistusosuuden säilyttämiseksi yhtiöllä on lupa myydä osakkeenomistajien osakkeita ilman näiden suostumusta ja ostaa omia osakkeitaan avoimilla markkinoilla.

2. Säädöksessä *Canada Cooperatives Act* säädetään, että rajoituksia voidaan asettaa osuuskunnan sijoitusosuuksien liikkeeseenlaskuun tai siirtoon henkilöille, jotka eivät asu Kanadassa, jotta osuuskunnat voisivat täyttää kanadalaisomistusta koskevat vaatimukset, joita sovelletaan lupaan liiketoiminnan harjoittamiseksi, kanadalaisen sanoma- tai aikakausilehden kustantajaksi ryhtymiseksi tai rahoituksen välittäjän sijoitusosuuksien hankkimiseksi, sekä toimialoilla, joilla lisenssien, lupien, avustusten, maksujen tai muiden etujen saaminen edellyttää omistusta tai määräysvaltaa. Säädöksessä *Canada Cooperatives Act* säädetään omistettavien sijoitusosuuksien sallittua määrää koskevasta rajoituksesta tai sijoitusosuuksien omistusta koskevasta kiellosta, kun sijoitusosuuksien omistus tai määräysvalta niiden suhteen vaikuttaisi haitallisesti osuuskunnan kykyyn säilyttää kanadalainen omistusosuus tai määräysvalta.
3. Tätä varausta sovellettaessa **kanadalaisella** tarkoitetaan ’kanadalaista’ siten kuin ”Canadian” määritellään määräyksissä *Canada Business Corporations Regulations 2001* tai *Canada Cooperatives Regulations*.

Varaus I-C-4

Toimiala:	Kaikki toimialat
Osa-ala:	
Toimialaluokka:	
Varauksen tyyppi:	Kansallinen kohtelu Ylempi johto ja hallitukset
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Canada Business Corporations Act*, R.S.C. 1985, c. C-44 *Canada Business Corporations Regulations, 2001*, S.O.R./2001-512 *Canada Cooperatives Act*, S.C. 1998, c. 1 *Canada Cooperatives Regulations*, S.O.R./99-256 *Canada Corporations Act*, R.S.C. 1970, c. C-32 Tiettyjä yrityksiä koskevat parlamentin erityissäädökset
Kuvaus:	**Sijoittaminen** 1. Säädöksessä *Canada Business Corporations Act* edellytetään useimpien liittovaltion yritysrekisteriin merkittyjen yhtiöiden osalta, että 25 prosentin johtajista on asuttava Kanadassa ja jos tällaisessa yrityksessä on vähemmän kuin neljä johtajaa, vähintään yhden heistä on asuttava Kanadassa. Kuten määräyksissä *Canada Business Corporations Regulations 2001* vahvistetaan, seuraavien alojen yrityksissä johtajien yksinkertaisen enemmistön on asuttava Kanadassa: uraanin louhinta; kirjojen kustantaminen tai jakelu; kirjojen myynti, jos kirjamyynti on yhtiön liiketoiminnan tärkein osa; filmien tai videoiden levittäminen. Samoin yhtiöiden, joita parlamentin säädöksen tai määräyksen nojalla tapauskohtaisesti koskevat kanadalaisomistuksen vähimmäisvaatimukset, johtajien enemmistön on asuttava Kanadassa.

2. Säädöksen *Canada Business Corporations Act* soveltamiseksi **Kanadassa asuvalla** (”resident Canadian”) tarkoitetaan yksityishenkilöä, joka on Kanadan kansalainen ja jonka vakinainen asuinpaikka on Kanadassa, Kanadan kansalaista, jonka vakinainen asuinpaikka ei ole Kanadassa ja joka kuuluu *Canada Business Corporations Regulations 2001* -määräyksissä säädettyyn ryhmään tai joka on säädöksessä *Immigration and Refugee Protection Act*, S.C. 2001, c. 27, määritelty pysyvä asukas (”permanent resident”), joka on muu kuin sellainen pysyvä asukas, jolla on ollut vakinainen asuinpaikka Kanadassa yli vuoden ajan sen jälkeen, kun hän on tullut kelpoiseksi hakemaan Kanadan kansalaisuutta.
3. Hallintayhtiön ollessa kyseessä enintään kolmasosan johtajista on tarpeen olla Kanadassa asuvia, jos hallintayhtiön ja sen tytäryhtiöiden tuotot Kanadassa ovat alle viisi prosenttia hallintayhtiön ja sen tytäryhtiöiden bruttotuotoista.
4. Säädöksessä *Canada Cooperatives Act* edellytetään, että vähintään kahden kolmasosan johtajista on oltava osuuskunnan jäseniä. Osuuskunnan johtajista vähintään 25 prosentin on asuttava Kanadassa, ja jos osuuskunnalla on ainoastaan kolme johtajaa, vähintään yhden heistä on asuttava Kanadassa.
5. Säädöksen *Canada Cooperatives Act* soveltamiseksi **Kanadassa asuva** (”resident of Canada”) määritellään *Canada Cooperatives Regulations* -määräyksissä yksityishenkilöksi, joka on Kanadan kansalainen ja jonka vakinainen asuinpaikka on Kanadassa; Kanadan kansalainen, jonka vakinainen asuinpaikka ei ole Kanadassa ja joka kuuluu määräyksissä *Canada Cooperatives Regulations* vahvistettuun ryhmään, tai joka on säädöksessä *Immigration and Refugee Protection Act* määritelty pysyvä asukas (”permanent resident”), joka on muu kuin sellainen pysyvä asukas, jolla on ollut vakinainen asuinpaikka Kanadassa yli vuoden ajan sen jälkeen, kun hän on tullut kelpoiseksi hakemaan Kanadan kansalaisuutta.

Varaus I-C-5

Toimiala:	Kaikki toimialat
Osa-ala:	
Toimialaluokka:	
Varauksen tyyppi:	Kansallinen kohtelu
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Citizenship Act*, R.S.C. 1985, c. C-29 *Foreign Ownership of Land Regulations*, S.O.R./79-416
Kuvaus:	**Sijoittaminen** 1. *Foreign Ownership of Land Regulations* on laadittu säädösten *Citizenship Act* ja *Agricultural and Recreational Land Ownership Act*, R.S.A. 1980, c. A-9, nojalla. Albertassa henkilöllä, joka ei täytä kelpoisuusehtoja, tai yhtiöllä, joka on ulkomaalaisomistuksessa tai ulkomaisessa määräysvallassa, saa olla controlled land -maasta ainoastaan omistusosuus, joka on enintään kaksi lohkoa ja jonka pinta-ala on yhteensä enintään 20 eekkeriä.

2. Tätä varausta sovellettaessa

henkilöllä, joka ei täytä kelpoisuusehtoja, tarkoitetaan

a) luonnollista henkilöä, joka ei ole Kanadan kansalainen tai pysyvä asukas;

b) ulkomaan hallintoa tai ulkomaan viranomaista; tai

c) muussa valtiossa kuin Kanadassa perustettua yhtiötä; ja

controlled land -maalla Albertassa sijaitsevaa maata lukuun ottamatta seuraavia:

a) Albertan hallinnassa oleva valtion maa;

b) kaupungin, uuden kaupungin (new town), kylän tai lomakylän alueella oleva maa; ja

c) kaivokset tai mineraalit.

Varaus I-C-6

Toimiala:	Kaikki toimialat
Osa-ala:	
Toimialaluokka:	
Varauksen tyyppi:	Markkinoille pääsy Kansallinen kohtelu
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Air Canada Public Participation Act*, R.S.C. 1985, c. 35 (4th Supp.) *Canadian Arsenals Limited Divestiture Authorization Act*, S.C. 1986, c. 20 *Eldorado Nuclear Limited Reorganization and Divestiture Act*, S.C. 1988, c. 41 *Nordion and Theratronics Divestiture Authorization Act*, S.C. 1990, c. 4
Kuvaus:	**Sijoittaminen** 1. ”Ulkomaalaiset” (”non-residents”) saavat omistaa enintään tietyn prosenttiosuuden sellaisen yhtiön äänivaltaisista osakkeista, joita säädökset koskevat. Joidenkin yritysten osalta rajoitusta sovelletaan yksittäisiin osakkeenomistajiin, kun taas joidenkin muiden yritysten osalta rajoituksia voidaan soveltaa kaikkiin osakkeenomistajiin yhteensä. Jos yksittäisen kanadalaissijoittajan omistusosuudelle on prosenttimääräisiä rajoituksia, niitä sovelletaan myös ulkomaalaisiin. Rajoitukset ovat seuraavat: Air Canada: 25 prosenttia kaikkien osakkeenomistajien osalta yhteensä; Cameco Limited (aiemmin Eldorado Nuclear Limited): 15 prosenttia ulkomaalaisten luonnollisten henkilöiden osalta, 25 prosenttia kaikkien osakkeenomistajien osalta yhteensä;

Nordion International Inc.: 25 prosenttia kaikkien osakkeenomistajien osalta yhteensä;

Theratronics International Limited: 49 prosenttia kaikkien osakkeenomistajien osalta yhteensä; ja

Canadian Arsenals Limited: 25 prosenttia kaikkien osakkeenomistajien osalta yhteensä.

2. Tätä varausta sovellettaessa **ulkomaalaisiin** (non-residents) kuuluu

   a) luonnollinen henkilö, joka ei ole Kanadan kansalainen ja jolla ei ole vakinaista asuinpaikkaa Kanadassa;

   b) yhtiö, joka on perustettu, muodostettu tai muuten organisoitu Kanadan ulkopuolella;

   c) vieraan valtion hallinto tai vieraan valtion hallinnon valtiollinen osa taikka henkilö, jolla on valtuudet tehtävän tai velvollisuuden suorittamiseen tällaisen hallinnon puolesta;

   d) yhtiö, jossa suora tai epäsuora määräysvalta on a–c alakohdassa tarkoitetulla henkilöllä tai yksiköllä;

   e) trusti

      i) jonka on perustanut b–d alakohdassa tarkoitettu henkilö tai yksikkö, joka on muu kuin sellaisen eläkerahaston hallinnosta vastaava trusti, joka toimii enemmistöltään Kanadassa asuvien luonnollisten henkilöiden eduksi; tai

      ii) jossa b–d alakohdassa tarkoitetulla henkilöllä tai yksiköllä on yli 50 prosentin omistusosuus; ja

   f) yhtiö, jossa suora tai epäsuora määräysvalta on e alakohdassa tarkoitetulla trustilla.

Varaus I-C-7

Toimiala:	Kaikki toimialat
Osa-ala:	
Toimialaluokka:	
Varauksen tyyppi:	Markkinoille pääsy Kansallinen kohtelu
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Export and Import Permits Act*, R.S.C. 1985, c. E-19
Kuvaus:	**Rajatylittävä palvelukauppa** Ainoastaan luonnollinen henkilö, jolla on vakinainen asuinpaikka Kanadassa, yritys, jonka päätoimipaikka on Kanadassa, tai ulkomaisen yhtiön Kanadassa toimiva sivutoimipiste voi hakea ja saada tuonti- tai vientiluvan tai kauttakuljetustodistuksen sellaisen tavaran tai siihen liittyvän palvelun osalta, johon sovelletaan säädöksen *Export and Import Permits Act* nojalla tehtäviä tarkastuksia.

Varaus I-C-8

Toimiala:	Sosiaalipalvelut
Osa-ala:	
Toimialaluokka:	
Varauksen tyyppi:	Kansallinen kohtelu Suosituimmuuskohtelu Suoritevaatimukset Ylempi johto ja hallitukset
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	
Kuvaus:	**Sijoittaminen ja rajatylittävä palvelukauppa** 1. Kanada varaa itselleen oikeuden pitää voimassa toimenpiteen, joka koskee sellaisten sosiaalipalvelujen tarjoamista, joista ei varauksen II-C-9 perusteella muuten esitetä varauksia. 2. Tätä suosituimmuuskohtelun vastaista varausta ei sovelleta yksityisten koulutuspalvelujen tarjoamiseen.

Varaus I-C-9

Toimiala:	Viestintäpalvelut
Osa-ala:	Televiestinnän siirtoverkot ja palvelut Radioliikenne
Toimialaluokka:	CPC 752
Varauksen tyyppi:	Markkinoille pääsy Kansallinen kohtelu Ylempi johto ja hallitukset
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Telecommunications Act*, S.C. 1993, c. 38 *Canadian Telecommunications Common Carrier Ownership and Control Regulations*, S.O.R./94-667 *Radiocommunications Act*, R.S.C. 1985, c. R-2 *Radiocommunication Regulations*, S.O.R./96-484
Kuvaus:	**Sijoittaminen** 1. Ulkomaiset sijoitukset jakelukanaviin perustuviin televiestintäpalvelujen tarjoajiin on rajoitettu enintään yhteensä 46,7 prosenttiin äänivallasta, kun suorien sijoitusten osuus on 20 prosenttia ja epäsuorien sijoitusten 33,3 prosenttia.

2. Jakelukanaviin perustuvien televiestintäpalvelujen tarjoajien on oltava tosiasiallisesti kanadalaisten määräysvallassa.

3. Vähintään 80 prosenttia jakelukanaviin perustuvien televiestintäpalvelujen tarjoajien hallituksen jäsenistä on oltava kanadalaisia.

4. Edellä kuvatuista rajoituksista huolimatta

   a) ulkomaiset sijoitukset sallitaan 100 prosenttiin asti niiden palveluntarjoajien osalta, jotka toimivat kansainvälisen merikaapeliluvan puitteissa;

   b) kanadalainen palveluntarjoaja voi käyttää ulkomaisen palveluntarjoajan satelliittivälitteisiä matkaviestintäjärjestelmiä tarjotakseen palveluja Kanadassa;

   c) ulkomaisen palveluntarjoajan kiinteän satelliittiliikenteen järjestelmiä voidaan käyttää palvelujen tarjoamiseen Kanadassa sijaitsevien paikkojen ja kaikkien Kanadan ulkopuolella sijaitsevien paikkojen välillä;

   d) ulkomaiset sijoitukset sallitaan 100 prosenttiin asti niiden palveluntarjoajien osalta, jotka toimivat satelliittiluvan puitteissa; ja

   e) ulkomaiset sijoitukset sallitaan 100 prosenttiin asti niiden jakelukanaviin perustuvien televiestintäpalvelujen tarjoajien osalta, joilla on tuloja – sidosyritysten tulot mukaan luettuina – televiestintäpalvelujen tarjoamisesta Kanadassa, jos näiden tulojen osuus on alle 10 prosenttia kaikista televiestintäpalvelutuloista Kanadassa.

Varaus I-C-10

Toimiala:	Kuljetuspalvelut
Osa-ala:	Tulliasioitsijat Muut liikenteen tuki- ja liitännäispalvelut
Toimialaluokka:	CPC 749
Varauksen tyyppi:	Markkinoille pääsy Kansallinen kohtelu Ylempi johto ja hallitukset
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Customs Act*, R.S.C. 1985, c. 1 (2nd Supp.) *Customs Brokers Licensing Regulations*, S.O.R./86-1067
Kuvaus:	**Sijoittaminen ja rajatylittävä palvelukauppa** Saadakseen luvan toimia tulliasioitsijana a) luonnollisen henkilön on oltava Kanadan kansalainen; b) yhtiön on oltava perustettu Kanadassa ja sen johtajien enemmistön on oltava Kanadan kansalaisia; ja c) henkilöyhtiön on koostuttava henkilöistä, jotka ovat Kanadan kansalaisia, tai Kanadassa perustetuista yhtiöistä, joiden johtajien enemmistö on Kanadan kansalaisia.

Varaus I-C-11

Toimiala:	Jakelupalvelut
Osa-ala:	Tax-free-myymälät
Toimialaluokka:	CPC 631, 632 (vain tax-free-myymälöiden osalta)
Varauksen tyyppi:	Markkinoille pääsy Kansallinen kohtelu
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Customs Act*, R.S.C. 1985, c. 1 (2nd Supp.) *Duty Free Shop Regulations*, S.O.R./86-1072
Kuvaus:	**Sijoittaminen ja rajatylittävä palvelukauppa**

1. Saadakseen luvan toimia tax-free-myymälätoiminnan harjoittajana maarajan ylityspaikassa Kanadassa luonnollisen henkilön
   a) on oltava Kanadan kansalainen;
   b) on oltava hyvämaineinen;
   c) pääasiallisen asuinpaikan on oltava Kanadassa; ja
   d) on oltava asunut Kanadassa vähintään 183 päivää luvan hakemista edeltävästä vuodesta.
2. Saadakseen luvan toimia tax-free-myymälätoiminnan harjoittajana maarajan ylityspaikassa Kanadassa yhtiön
   a) on oltava perustettu Kanadassa; ja
   b) kaikkien osakkeiden on oltava 1 kohdassa määrätyt vaatimukset täyttävien Kanadan kansalaisten omistuksessa.

Varaus I-C-12

Toimiala:	Yrityspalvelut
Osa-ala:	Kulttuuriomaisuuden vientiin ja tuontiin liittyvät tarkastuspalvelut Museopalvelut lukuun ottamatta historiallisia kohteita ja rakennuksia (vain kulttuuriomaisuuden tarkastuspalvelujen osalta)
Toimialaluokka:	CPC 96321, 87909 (vain kulttuuriomaisuuden tarkastuspalvelujen osalta)
Varauksen tyyppi:	Markkinoille pääsy Kansallinen kohtelu
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Cultural Property Export and Import Act*, R.S.C. 1985, c. C-51
Kuvaus:	**Sijoittaminen ja rajatylittävä palvelukauppa**

1. Säädöksen *Cultural Property Export and Import Act* soveltamiseksi ainoastaan Kanadassa asuva henkilö tai Kanadassa sijaitseva laitos voidaan nimetä kulttuuriomaisuutta tutkivaksi asiantuntijaksi.
2. Tätä varausta sovellettaessa
   a) **laitoksella** tarkoitetaan julkisessa omistuksessa olevaa yksikköä, joka toimii yksinomaisesti yleisön hyödyttämiseksi, joka on perustettu koulutus- tai kulttuuritarkoituksia varten ja joka säilyttää ja pitää esillä esineitä; ja
   b) **Kanadassa asuvalla** (resident of Canada) tarkoitetaan luonnollista henkilöä, jolla on vakinainen asuinpaikka Kanadassa, tai yhtiötä, jonka päätoimipaikka on Kanadassa tai jolla on Kanadassa toimipaikka, jolle yhtiön liiketoimintaa varten palkatut työntekijät tavallisesti tekevät työnsä.

Varaus I-C-13

Toimiala:	Yrityspalvelut
Osa-ala:	Patenttiasiamiehet Lainopillisia neuvonta- ja edustuspalveluja tarjoavat patenttiasiamiehet
Toimialaluokka:	CPC 8921
Varauksen tyyppi:	Kansallinen kohtelu
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Patent Act*, R.S.C. 1985, c. P-4 *Patent Rules*, S.O.R./96-423
Kuvaus:	**Rajatylittävä palvelukauppa** Voidakseen edustaa henkilöä patenttihakemukseen liittyvässä tuomioistuinkäsittelyssä tai muussa asiassa patenttivirastossa patenttiasiamiehen on asuttava Kanadassa ja oltava patenttiviraston rekisteröimä.

Varaus I-C-14

Toimiala:	Yrityspalvelut
Osa-ala:	Tavaramerkkiasiamiehet Lainopillisia neuvonta- ja edustuspalveluja lakisääteisissä menettelyissä tarjoavat tavaramerkkiasiamiehet
Toimialaluokka:	CPC 8922
Varauksen tyyppi:	Kansallinen kohtelu
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Trade-marks Act*, R.S.C. 1985, c. T-13 *Trade-marks Regulations*, S.O.R./96-195
Kuvaus:	**Rajatylittävä palvelukauppa** Voidakseen edustaa henkilöä tavaramerkkihakemukseen liittyvässä tuomioistuinkäsittelyssä tai muussa asiassa tavaramerkkivirastossa tavaramerkkiasiamiehen on asuttava Kanadassa ja oltava tavaramerkkiviraston rekisteröimä.

Varaus I-C-15

Toimiala:	Energia (öljy ja kaasu)
Osa-ala:	Raakaöljy- ja maakaasuteollisuus Kaivostoimintaan liittyvät palvelut
Toimialaluokka:	CPC 120, 883
Varauksen tyyppi:	Kansallinen kohtelu
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Canada Petroleum Resources Act*, R.S.C. 1985, c. 36 (2nd Supp.) *Territorial Lands Act*, R.S.C. 1985, c. T-7 *Federal Real Property and Federal Immovables Act*, S.C. 1991, c. 50 *Canada-Newfoundland Atlantic Accord Implementation Act*, S.C. 1987, c. 3 *Canada-Nova Scotia Offshore Petroleum Resources Accord Implementation Act*, S.C. 1988, c. 28
Kuvaus:	**Sijoittaminen** 1. Tätä varausta sovelletaan tuotantolupiin, jotka on myönnetty pohjoisille maa- ja rannikkoalueille (”frontier lands”) ja merialueille (”offshore areas” – provinssien oikeudenkäyttöalueeseen kuulumattomat alueet), siten kuin ne määritellään sovellettavissa säädöksissä. 2. Henkilön, jolla on öljyn tai kaasun tuotantolupa tai osuuksia sellaisesta, on oltava Kanadassa perustettu yhtiö.

Varaus I-C-16

Toimiala:	Energia (öljy ja kaasu)
Osa-ala:	Raakaöljy- ja maakaasuteollisuus Kaivostoimintaan liittyvät palvelut
Toimialaluokka:	CPC 120, 883
Varauksen tyyppi:	Kansallinen kohtelu Suoritevaatimukset
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Canada Oil and Gas Production and Conservation Act*, R.S.C. 1985, c. O-7, sellaisena kuin se on muutettuna säädöksellä *Canada Oil and Gas Operations Act*, S.C. 1992, c. 35 *Canada - Nova Scotia Offshore Petroleum Resources Accord Implementation Act*, S.C. 1988, c. 28 *Canada - Newfoundland Atlantic Accord Implementation Act*, S.C. 1987, c. 3 Kanadan ja Yukonin öljy- ja kaasusopimuksen (Canada-Yukon Oil and Gas Accord) täytäntöönpanotoimenpiteet, mukaan luettuna *Canada-Yukon Oil and Gas Accord Implementation Act*, 1998, c.5, s. 20 ja *Oil and Gas Act*, RSY 2002, c. 162 Luoteisterritorioiden öljy- ja kaasusopimuksen (Northwest Territories Oil and Gas Accord) täytäntöönpanotoimenpiteet, mukaan luettuna toimenpiteet, jotka koskevat Nunavutia tai ovat Nunavutin hyväksymiä entisten Luoteisterritorioiden seuraajana St. Lawrencen lahden öljyvaroja koskevan Kanadan ja Quebecin sopimuksen (Canada-Quebec Gulf of St. Lawrence Petroleum Resources Accord) täytäntöönpanotoimenpiteet

Kuvaus:

Sijoittaminen ja rajatylittävä palvelukauppa

1. Säädöksen *Canada Oil and Gas Operations Act* nojalla hyötysuunnitelman on oltava ministerin hyväksymä, jotta kehittämishankkeella on toteuttamislupa.

2. **Hyötysuunnitelmalla** (”benefits plan”) tarkoitetaan suunnitelmaa kanadalaisten työllistämisestä ja siitä, että kanadalaisille valmistajille, konsulteille, urakoitsijoille ja palveluyrityksille annetaan täysimääräinen ja tasapuolinen mahdollisuus osallistua kilpailupohjalta sellaisten tavaroiden ja palvelujen toimittamiseen, joita käytetään hyötysuunnitelmassa tarkoitetussa, suunnitellussa urakassa tai toiminnassa.

3. Ministeri voi säädöksen *Canada Oil and Gas Operations Act* mukaisessa hyötysuunnitelmassa määrätä hakijalle lisävaatimuksen sen varmistamiseksi, että heikossa asemassa olevat henkilöt tai ryhmät saavat koulutus- ja työllistymistilaisuuksia tai voivat osallistua sellaisten tavaroiden ja palvelujen toimittamiseen, joita käytetään hyötysuunnitelmassa tarkoitetussa, suunnitellussa urakassa tai toiminnassa.
4. Säädöksessä *Canada Oil and Gas Operations Act* vahvistettujen säännösten mukaisia säännöksiä sisältyy lakeihin, joilla pannaan täytäntöön Kanadan ja Yukonin öljy- ja kaasusopimus.
5. Säädöksessä *Canada Oil and Gas Operations Act* vahvistettujen säännösten mukaisia säännöksiä sisällytetään tuleviin lakeihin tai määräyksiin, joilla pannaan täytäntöön eri provinssien ja territorioiden kanssa tehtävät sopimukset, mukaan luettuna provinssien ja territorioiden täytäntöönpanolainsäädäntö (esimerkiksi Luoteisterritorioiden öljy- ja kaasusopimus, St. Lawrencen lahden öljyvaroja koskeva Kanadan ja Quebecin sopimus ja New Brunswickin öljy- ja kaasusopimus). Tätä varausta sovellettaessa kyseisiä sopimuksia ja kyseistä täytäntöönpanolainsäädäntöä on hyväksymisensä jälkeen pidettävä voimassa olevina toimenpiteinä.

6. Säädöksissä *Canada-Nova Scotia Offshore Petroleum Resources Accord Implementation Act* ja *Canada-Newfoundland Atlantic Accord Implementation Act* on samat hyötysuunnitelmaa koskevat vaatimukset, mutta niissä edellytetään lisäksi, että hyötysuunnitelmissa varmistetaan seuraavat seikat:
   a) suunnitelman toimittava yhtiö tai muu taho perustaa kyseessä olevaan provinssiin toimiston, jossa tehdään asianmukaisen tasoiset päätökset ennen urakan tai toiminnan toteuttamista merialueella;
   b) provinssissa toteutettavaan tutkimukseen ja kehittämiseen sekä siellä tarjottavaan koulutukseen kohdennetaan määrärahoja; ja
   c) etusijalla ovat tavarat ja palvelut, jotka on tuotettu provinssista, kun kyseiset tavarat ja palvelut ovat käyvän markkinahinnan, laadun ja toimituksen osalta kilpailukykyisiä.
7. Näiden säädösten nojalla hyötysuunnitelmia hallinnoivat hallitukset voivat vaatia myös, että suunnitelmat sisältävät kohtia sen varmistamiseksi, että heikossa asemassa olevat henkilöt tai ryhmät tai heidän omistamansa yhtiöt tai osuuskunnat, joiden toimintaa he harjoittavat, osallistuvat sellaisten tavaroiden ja palvelujen toimittamiseen, joita käytetään hyötysuunnitelmassa tarkoitetussa, suunnitellussa urakassa tai toiminnassa.
8. Lisäksi Kanada voi siinä yhteydessä, kun kehittämishankkeet hyväksytään sovellettavien säädösten nojalla, asettaa vaatimuksen tai edellyttää sitoumusta tai velvoitetta, joka koskee teknologian, tuotantoprosessin tai rajoitetun tiedon siirtämistä Kanadan henkilölle.

Varaus I-C-17

Toimiala:	Energia (öljy ja kaasu)
Osa-ala:	Raakaöljy- ja maakaasuteollisuus Kaivostoimintaan liittyvät palvelut
Toimialaluokka:	CPC 120, 883
Varauksen tyyppi:	Suoritevaatimukset
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Canada-Newfoundland Atlantic Accord Implementation Act*, S.C. 1987, c. 3 *Hibernia Development Project Act*, S.C. 1990, c. 41
Kuvaus:	**Sijoittaminen** 1. Säädöksen *Hibernia Development Project Act* nojalla Kanada ja Hibernia-hankkeen toteuttajat voivat tehdä keskinäisiä sopimuksia. Sopimuksissa voidaan vaatia, että hankkeen toteuttajat toteuttavat tietyt työt Kanadassa ja Newfoundlandissa ja pyrkivät kaikin tavoin saavuttamaan Kanadan ja Newfoundlandin tavoitetasot niiden määräysten osalta, jotka sisältyvät säädöksen *Canada-Newfoundland Atlantic Accord Implementation Act* nojalla edellytettyyn hyötysuunnitelmaan. Hyötysuunnitelmia kuvataan tarkemmin Kanadan varauksessa I-C-16. 2. Lisäksi Kanada voi Hibernia-hankkeeseen liittyen asettaa vaatimuksen tai edellyttää sitoumusta tai velvoitetta, joka koskee teknologian, tuotantoprosessin tai rajoitetun tiedon siirtämistä Kanadan kansalaiselle tai yritykselle Kanadassa.

Varaus I-C-18

Toimiala:	Yrityspalvelut
Osa-ala:	Uraanikaivokset Kaivostoimintaan liittyvät palvelut
Toimialaluokka:	CPC 883
Varauksen tyyppi:	Kansallinen kohtelu Suosituimmuuskohtelu
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Investment Canada Act*, R.S.C. 1985, c. 28 (1st Supp.) *Investment Canada Regulations*, S.O.R./85-611 *Non-Resident Ownership Policy in the Uranium Mining Sector*, 1987
Kuvaus:	**Sijoittaminen** 1. Muiden kuin kanadalaisten (”non-Canadians”), siten kuin se määritellään säädöksessä *Investment Canada Act*, omistusoikeus uraanikaivoksiin on rajattu 49 prosenttiin ensituotantovaiheesta. Tähän rajoitukseen voidaan sallia poikkeuksia, jos voidaan osoittaa, että kaivos on tosiasiallisesti kanadalaisten määräysvallassa (”Canadian controlled”), siten kuin se määritellään säädöksessä *Investment Canada Act*.

2. Vapautukset säädöksen *Non-Resident Ownership Policy in the Uranium Mining Sector* säännöksistä ovat Governor in Councilin hyväksyminä sallittuja ainoastaan niissä tapauksissa, joissa kaivoksen omistusoikeuteen ei ole saatavilla kanadalaisia kumppaneita. Muiden kuin kanadalaisten kaivoksiin tekemät sijoitukset, jotka on tehty ennen 23. joulukuuta 1987 ja jotka ylittävät sallitun omistusosuuden, saavat jatkua. Muiden kuin kanadalaisten omistusosuus ei saa kasvaa.

3. Tarkastellessaan Euroopan unionin investoijan pyyntöä saada vapautus tällaisesta toimintalinjasta Kanada ei edellytä tämän todistavan, että kanadalaista kumppania ei löydy.

Varaus I-C-19

Toimiala:	Yrityspalvelut
Osa-ala:	Tilintarkastus
Toimialaluokka:	CPC 862
Varauksen tyyppi:	Kansallinen kohtelu
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Bank Act*, S.C. 1991, c. 46 *Insurance Companies Act*, S.C. 1991, c. 47 *Cooperative Credit Associations Act*, S.C. 1991, c. 48 *Trust and Loan Companies Act*, S.C. 1991, c. 45
Kuvaus:	**Rajatylittävä palvelukauppa** 1. Pankeilla on oltava käytettävissään tilintarkastusyritys, joka suorittaa pankin tilintarkastuksen. Tilintarkastusyrityksen on täytettävä säädöksen *Bank Act* vaatimukset. Vaatimuksiin kuuluu muun muassa se, että yrityksessä vähintään kahden jäsenen on asuttava vakinaisesti Kanadassa ja että sen jäsenen, jonka yritys ja pankki ovat yhdessä nimenneet suorittamaan tilintarkastuksen, on asuttava vakinaisesti Kanadassa.

2. Vakuutusyhtiöllä, osuustoiminnallisella luottoyhdistyksellä ja omaisuudenhoitoyhtiöllä tai luottoyrityksellä on oltava tilintarkastaja, joka voi olla joko luonnollinen henkilö tai tilintarkastusyritys. Tällaisen yhteisön tilintarkastajan on täytettävä säädöksen *Insurance Companies Act*, *Cooperative Credit Associations Act* tai *Trust and Loan Companies Act* vaatimukset. Jos luonnollinen henkilö nimetään tällaisen rahoituslaitoksen tilintarkastajaksi, vaatimuksiin kuuluu muun muassa se, että kyseisen henkilön on asuttava vakinaisesti Kanadassa. Jos tällaisen rahoituslaitoksen tilintarkastajaksi nimetään tilintarkastusyritys, yrityksen jäsenen, jonka yritys ja luottolaitos ovat yhdessä nimenneet suorittamaan tilintarkastuksen, on asuttava vakinaisesti Kanadassa.

Varaus I-C-20

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Lentoliikennepalvelut (matkustaja- ja tavaraliikenne) ”Lentoliikenteen erityispalvelut” (Specialty air services) (jäljempänä olevan **kuvaus**-osan mukaisesti) Kuriiripalvelut
Toimialaluokka:	CPC 73, 7512, ”lentoliikenteen erityispalvelut” (specialty air services) (jäljempänä olevan **kuvaus**-osan mukaisesti)
Varauksen tyyppi:	Markkinoille pääsy Kansallinen kohtelu Ylempi johto ja hallitukset
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Toimenpiteet:	*Canada Transportation Act*, S.C. 1996, c. 10 *Aeronautics Act*, R.S.C. 1985, c. A-2 *Canadian Aviation Regulations*, S.O.R./96-433: Part II, Subpart 2 – ”Aircraft Markings and Registration” (Ilma-alusten merkinnät ja rekisteröinti); Part IV – ”Personnel Licensing and Training” (Henkilöstön lupakirjat ja koulutus); ja Part VII – ”Commercial Air Services” (Kaupallinen lentoliikenne)
Kuvaus:	**Sijoittaminen** 1. Säädöksen *Canada Transportation Act* 55 §:ssä määritellään ”kanadalainen” seuraavasti:

2. ”... ’kanadalaisella’ tarkoitetaan Kanadan kansalaista tai säädöksen *Immigration and Refugee Protection Act* 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua pysyvää asukasta, kanadalaista hallintoa tai sen viranomaista taikka yhtiötä tai muuta yksikköä, joka on perustettu tai muodostettu Kanadan tai sen provinssin lainsäädännön nojalla, joka on tosiasiallisesti kanadalaisten määräysvallassa ja jonka äänivallasta vähintään seitsemänkymmentäviisi prosenttia – tai Governor in Councilin määräyksellä vahvistettuna pienempi määrä – on kanadalaisten omistuksessa ja määräysvallassa...”

3. Säädöksen *Aeronautics Act* nojalla annetuissa määräyksissä viitataan säädöksen *Canada Transportation Act* sisältämään ”kanadalaisen” määritelmään. Näissä määräyksissä edellytetään, että kanadalainen kaupallisen lentoliikenteen harjoittaja liikennöi Kanadassa rekisteröidyillä ilma-aluksilla. Näissä määräyksissä vaaditaan, että saadakseen kanadalaisen lentotoimintaluvan ja täyttääkseen ehdot ilma-aluksen rekisteröimiseksi kanadalaiseksi lentoliikenteen harjoittajan on oltava kanadalainen.

4. Ainoastaan kanadalaiset voivat tarjota seuraavia kaupallisia lentoliikennepalveluja:

   a) kotimaan liikenne (lentoliikenne Kanadan alueella sijaitsevien paikkojen välillä tai samasta paikasta samaan paikkaan taikka Kanadan alueella sijaitsevan paikan ja muun kuin toisen valtion alueella sijaitsevan paikan välillä;

   b) aikataulunmukainen kansainvälinen liikenne (aikataulunmukainen liikenne Kanadan alueella sijaitsevan paikan ja toisen valtion alueella sijaitsevan paikan välillä), kun kyseinen liikenne on voimassa olevien tai tulevien lentoliikennesopimusten nojalla varattu kanadalaisille liikenteenharjoittajille;

   c) muu kuin aikataulunmukainen kansainvälinen liikenne (muu kuin aikataulunmukainen liikenne Kanadan alueella sijaitsevan paikan ja toisen valtion alueella sijaitsevan paikan välillä), kun kyseinen liikenne on säädöksen *Canada Transportation Act* nojalla varattu kanadalaisille liikenteenharjoittajille; ja

   d) lentoliikenteen erityispalveluihin kuuluvat seuraavat: ilmakartoitus, pinta-alakartoitus, ilmakuvaus, metsäpalojen hallinta, palonsammutus, ilmamainonta, purjelentokoneen hinaus, laskuvarjohyppy, helikopterin käyttö rakennustöissä, puun kuljetus ilmateitse, ilmatarkastukset, ilmavalvonta, lentokoulutus, maisemalennot ja viljelysten lentoruiskutukset.

5. Ulkomaalainen henkilö ei täytä vaatimuksia ollakseen Kanadassa rekisteröidyn ilma-aluksen rekisteröity omistaja.

6. Lisäksi määräyksissä *Canadian Aviation Regulations* vahvistetaan, että Kanadassa perustettu yhtiö, joka ei täytä kanadalaista omistusoikeutta ja määräysvaltaa koskevia vaatimuksia, voi rekisteröidä ilma-aluksen ainoastaan yksityiskäyttöön edellyttäen, että ilma-alusta käytetään pääosin (vähintään 60 prosenttia) Kanadassa.
7. Määräyksillä *Canadian Aviation Regulations* myös rajoitetaan muiden kuin kanadalaisten yhtiöiden ulkomailla rekisteröityjen yksityisten ilma-alusten oleminen Kanadassa enintään 90 päivään kahdentoista kuukauden aikana. Ulkomailla rekisteröityä yksityistä ilma-alusta saa käyttää ainoastaan yksityiskäytössä samoin kuin Kanadassa rekisteröityä ilma-alusta, jonka käyttö edellyttää yksityistä lentotoimintalupaa.

Varaus I-C-21

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Ilma-alusten korjaus- ja huoltopalvelut Maahuolintapalvelut (ainoastaan linjahuolto) siten kuin ne määritellään rajatylittävää palvelukauppaa ja sijoittamista koskevissa luvuissa.
Toimialaluokka:	”Ilma-alusten korjaus- ja huoltopalvelut” ja ”maahuolintapalvelut” (ainoastaan linjahuolto) siten kuin ne määritellään 8.1 artiklassa (Määritelmät) ja 9.1 artiklassa (Rajatylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Varauksen tyyppi:	Kansallinen kohtelu Markkinoille pääsy
Toimenpiteet:	*Aeronautics Act*, R.S.C. 1985, c. A-2 *Canadian Aviation Regulations*, S.O.R./96-433: Part IV – ”Personnel Licensing and Training” (Henkilöstön lupakirjat ja koulutus); Part V – ”Airworthiness” (Lentokelpoisuus); Part VI – ”General Operating and Flight Rules” (Yleiset toimintasäännöt ja lentosäännöt) ja Part VII – ”Commercial Air Services” (Kaupallinen lentoliikenne)
Kuvaus:	**Rajatylittävä palvelukauppa** Kanadassa rekisteröityjen ilma-alusten ja muiden ilmailualan tuotteiden lentokelpoisuuden ylläpitämiseksi vaadittujen ilma-alusten ja muiden ilmailualan tuotteiden korjaus-, peruskorjaus- tai huoltotoimien (linjahuolto mukaan luettuna) on oltava sellaisten henkilöiden tekemiä, jotka täyttävät Kanadan ilmailulainsäädännön vaatimukset (eli ovat hyväksyttyjä huolto-organisaatioita ja lentokonehuoltoinsinöörejä). Lupia ei myönnetä Kanadan ulkopuolella sijaitseville henkilöille Kanadassa sijaitsevien huolto-organisaatioiden alaorganisaatioita lukuun ottamatta.

Varaus I-C-22

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Aikataulunmukainen ja muu kuin aikataulunmukainen maanteiden matkustaja- ja tavaraliikenne, kuriiripalvelut mukaan luettuina
Toimialaluokka:	CPC 7121, 7122, 7123, 7512
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Varauksen tyyppi:	Kansallinen kohtelu Markkinoille pääsy
Toimenpiteet:	*Motor Vehicle Transport Act*, R.S.C. 1985, c. 29 (3rd Supp.), sellaisena kuin se on muutettuna S.C. 2001, c. 13 *Canada Transportation Act*, S.C. 1996, c. 10 *Customs Tariff*, S.C. 1997, c. 36
Kuvaus:	**Rajatylittävä palvelukauppa** Kuorma- tai linja-autopalveluja Kanadassa sijaitsevien paikkojen välillä voivat tarjota ainoastaan Kanadan henkilöt, jotka käyttävät Kanadassa rekisteröityjä kuorma- tai linja-autoja, jotka ovat joko Kanadassa valmistettuja tai niistä on maksettu Kanadassa tulli.

Varaus I-C-23

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Vesiliikennepalvelut (matkustaja- ja tavaraliikenne) merialuksilla ja muilla kuin merialuksilla Vesiliikenteen tuki- ja muut palvelut Vesiväylien, satamien, patojen ja muiden vesirakennustöiden rakentaminen Kaikki muut kaupalliset mereen liittyvät toiminnot, jotka suoritetaan aluksilta
Toimialaluokka:	CPC 721, 722, 745, 5133, 5223 ja kaikki muut kaupalliset mereen liittyvät toiminnot, jotka suoritetaan aluksilta
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Varauksen tyyppi:	Kansallinen kohtelu Markkinoille pääsy Velvollisuudet
Toimenpiteet:	*Canada Shipping Act, 2001*, S.C. 2001, c. 26

Kuvaus: **Sijoittaminen, rajatylittävä palvelukauppa ja kansainväliset meriliikennepalvelut**

1. Jotta aluksen voisi rekisteröidä Kanadassa, aluksen omistajan tai henkilön, jonka yksinomaisessa hallinnassa kyseinen alus on, on oltava
   a) Kanadan kansalainen tai säädöksen *Immigration and Refugee Protection Act* 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu pysyvä asukas (”permanent resident”);
   b) Kanadan, provinssin tai territorion lainsäädännön nojalla perustettu yhtiö; tai
   c) jos alusta ei ole jo rekisteröity toisessa valtiossa, jonkin muun valtion kuin Kanadan lainsäädännön nojalla perustettu yhtiö, jos jokin/joku seuraavista toimii kaikissa kyseiseen alukseen liittyvissä asioissa:
      i) Kanadan, provinssin tai territorion lainsäädännön nojalla perustetun yhtiön tytäryhtiö;
      ii) Kanadassa liiketoimintaa harjoittavan yhtiön sivutoimipisteen työntekijä tai johtaja Kanadassa; tai
      iii) Kanadan, provinssin tai territorion lainsäädännön nojalla perustettu alusten hallintoyritys.

2. Ulkomailla rekisteröity, ilman miehistöä vuokrattu alus voidaan merkitä rekisteriin Kanadassa vuokrauksen ajaksi aluksen rekisteröinnin ollessa keskeytettynä sen rekisteröintimaassa, jos vuokraaja on

   a) Kanadan kansalainen tai säädöksen *Immigration and Refugee Protection Act* 2 §:n 1 momentissa määritelty pysyvä asukas (”permanent resident”); tai

   b) Kanadan, provinssin tai territorion lainsäädännön nojalla perustettu yhtiö.

Varaus I-C-24

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Vesiliikennepalvelut (matkustaja- ja tavaraliikenne) merialuksilla ja muilla kuin merialuksilla Vesiliikenteen tuki- ja muut palvelut Vesiväylien, satamien, patojen ja muiden vesirakennustöiden rakentaminen Kaikki muut kaupalliset mereen liittyvät toiminnot, jotka suoritetaan aluksilta
Toimialaluokka:	CPC 721, 722, 745, 5133, 5223 ja kaikki muut kaupalliset mereen liittyvät toiminnot, jotka suoritetaan aluksilta
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Varauksen tyyppi:	Kansallinen kohtelu Markkinoille pääsy Velvollisuudet
Toimenpiteet:	*Canada Shipping Act, 2001*, S.C. 2001, c. 26 *Marine Personnel Regulations*, S.O.R./2007-115
Kuvaus:	**Rajatylittävä palvelukauppa ja kansainväliset meriliikennepalvelut** Päälliköillä, perämiehillä, konemestareilla ja tietyillä muilla merenkulkijoilla on oltava liikenneministeriön myöntämä lupa voidakseen työskennellä Kanadaan rekisteröidyillä aluksilla. Tällainen lupa voidaan myöntää ainoastaan Kanadan kansalaisille tai pysyville asukkaille.

Varaus I-C-25

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Luotsauspalvelut ja alusten kiinnityspalvelut
Toimialaluokka:	CPC 74520
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Varauksen tyyppi:	Kansallinen kohtelu Markkinoille pääsy Velvollisuudet
Toimenpiteet:	*Pilotage Act*, R.S.C. 1985, c. P-14 *General Pilotage Regulations*, S.O.R./2000-132 *Atlantic Pilotage Authority Regulations*, C.R.C. c. 1264 *Laurentian Pilotage Authority Regulations*, C.R.C. c. 1268 *Great Lakes Pilotage Regulations*, C.R.C. c. 1266 *Pacific Pilotage Regulations*, C.R.C. c. 1270
Kuvaus:	**Rajatylittävä palvelukauppa ja kansainväliset meriliikennepalvelut** Kanadan varauksen II-C-15 mukaisesti luotsauspalvelujen tarjoamiseksi Kanadan pakollisilla luotsausalueilla vaaditaan asianomaisen alueen luotsausviranomaisen myöntämä lisenssi tai luotsilupa (pilotage certificate). Ainoastaan Kanadan kansalainen tai pysyvä asukas voi saada lisenssin tai luotsiluvan. Kanadassa pysyvästi asuvan henkilön, jolle on myönnetty lisenssi tai luotsilupa, on saatava Kanadan kansalaisuus viiden vuoden kuluessa kyseisen lisenssin tai luotsiluvan myöntämisestä voidakseen pitää sen.

Varaus I-C-26

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Liikennepalvelut merialuksilla ja muilla kuin merialuksilla
Toimialaluokka:	CPC 721, 722
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Varauksen tyyppi:	Suosituimmuuskohtelu Velvollisuudet
Toimenpiteet:	*Coasting Trade Act*, S.C. 1992, c. 31
Kuvaus:	**Rajatylittävä palvelukauppa ja kansainväliset meriliikennepalvelut** Säädöksen *Coasting Trade Act* mukaisia kieltoja, joista määrätään Kanadan varauksessa II-C-14, ei sovelleta Amerikan yhdysvaltojen hallinnon omistamiin aluksiin, jos aluksia käytetään yksinomaisesti Amerikan yhdysvaltojen hallinnon omistamien tavaroiden kuljetukseen Kanadan alueelta varhaisvaroitusjärjestelmän (Distant Early Warning) kohteisiin.

Varaus I-C-27

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Aikataulunmukainen ja muu kuin aikataulunmukainen maanteiden henkilöliikenne
Toimialaluokka:	CPC 7121, 7122
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Varauksen tyyppi:	Markkinoille pääsy Kansallinen kohtelu
Toimenpiteet:	*Motor Vehicle Transport Act*, R.S.C. 1985, c. 29 (3rd Supp.), sellaisena kuin se on muutettuna, S.C. 2001, c. 13
Kuvaus:	**Sijoittaminen ja rajatylittävä palvelukauppa** Provinssien viranomaisille on siirretty toimivalta myöntää henkilöille toimilupia harjoittaa provinssin ulkopuolista (provinssien välistä ja rajatylittävää) linja-autoliikennettä omissa provinsseissaan ja territorioissaan samoin perustein kuin paikallisbussipalveluja. Useimpien provinssien viranomaiset sallivat paikallisbussipalvelujen tarjoamisen yleisen edun ja tarveharkinnan perusteella.

Varaus I-C-28

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Kaikki liikenteen osa-alat
Toimialaluokka:	CPC 7
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Varauksen tyyppi:	Markkinoille pääsy
Toimenpiteet:	*Canada Transportation Act*, S.C. 1996, c. 10
Kuvaus:	**Sijoittaminen** Säädöksen *Canada Transportation Act* mukaisesti Governor in Councilin hyväksyttäväksi on jätettävä kaikki ehdotetut liiketoimet, jotka sisältävät liikenteeseen liittyviä sitoumuksia, joissa ministerin määrityksen mukaan on yleistä etua koskevia ongelmia, koska liiketoimi liittyy kansalliseen liikenteeseen.

Varaus I-C-29

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Postipalvelut, postin kuljetus kaikilla kuljetusmuodoilla
Toimialaluokka:	CPC 71124, 71235, 7321, 7511
Hallintotaso:	Kansallinen taso
Varauksen tyyppi:	Markkinoille pääsy
Toimenpiteet:	*Canada Post Corporation Act*, R.S.C. 1985, c. C-10 *Letter Definition Regulations,* S.O.R./83-481
Kuvaus:	**Sijoittaminen ja rajatylittävä palvelukauppa** Postimonopolilla on ainoa ja yksinomainen oikeus ”kirjeiden”, siten kuin ne määritellään määräyksissä *Letter Definition Regulations*, keruuseen, kuljetukseen ja jakeluun Kanadassa. Selvennyksenä todetaan, että ainoaan ja yksinomaiseen oikeuteen liittyviä toimia voidaan myös rajoittaa, mukaan luettuna postimerkkien julkaiseminen sekä postilaatikon tai laitteen asentaminen, pystyttäminen tai siirtäminen julkiseen paikkaan postin keruuta, jakelua tai säilytystä varten.